

CZU 343.57

DOI 10.5281/zenodo.5069198

**INTERPRETAREA VERBUM-ULUI
REGENS DE „SISTRAGERE” ÎN CAZUL
INFRAȚIUNII DE SISTRAGERE SAU
EXTORCARE A DROGURILOR SAU A
ETNOBOTANICELOR (ART. 217 C. PEN.
AL REPUBLICII MOLDOVA)**

Radion COJOCARU,
doctor în drept, profesor universitar

Sergiu SECRIERU,
doctor în drept

**INTERPRETATION OF VERBUM REGENS
OF “THEFT” IN CASE OF THE OFFENSE
OF THEFT OR EXTORTION OF DRUGS
(ART. 217 OF THE CRIMINAL CODE OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA)**

Radion COJOCARU,
PhD, university professor

Sergiu SECRIERU,
PhD

Obiectul de studiu al prezentului articol îl constituie infracțiunea de sustragere sau extorcare a drogurilor sau a etnobotanicelor incriminată la art. 217⁴ C.pen. al Republicii Moldova. Semnificația teoretică a respectivului studiu rezidă din investigarea profundă și multilaterală a bazelor teoretico-practice expuse în doctrina juridico-penală autohtonă și cea din străinătate vizând problematica conceptului de sustragere a drogurilor sau a etnobotanicelor prevăzută ca verbum regens al infracțiunii incriminate la art. 217⁴ C.pen. Rezultatele obținute în cadrul prezentei investigații vor contribui la îmbunătățirea bazelor teoretice ale dreptului penal, inclusiv la înlăturarea unor lacune de abordare a faptei penale ce formează obiect de studiu. Pe această bază au fost înaintate propuneri de lege ferenda de perfecționare a cadrului normativ existent în domeniu.

Cuvinte-cheie: sustragere, extorcare, droguri, stupefiante, psihotropice, etnobotanice.

The object of study of the given article is the offense of theft or extortion of drugs or ethnobotanicals incriminated in the art. 217⁴ of the Criminal Code of the Republic of Moldova. The theoretical significance of the concerned study consists in the deep and multilateral investigation of the theoretical-practical fundamentals exposed in the local and foreign legal-criminal doctrine concerning the subject matter of the concept of the theft of drugs or ethnobotanicals provided as verbum regens of the offense incriminated in the art. 217⁴ of the Criminal Code. The results obtained within the given investigation will contribute to the improvement of the theoretical fundamentals of the criminal law, including the elimination of some gaps in the approach of the criminal act that forms the object of study. On this basis, there were submitted the lege ferenda proposals of the improvement of the existing regulatory framework in the field.

Keywords: theft, extortion, drugs, narcotics, psychotropics, ethnobotanicals.

Introducere. Este bine știut că sub aspectul conținutului, elementul material se poate înfățișa ca o atitudine activă (acțiune) – de încălcare a preceptului prin care se interzice o anumită faptă – sau ca o activitate pasivă (inacțiune) – manifestare negativă prin care se impune, se ordonă săvârșirea unei fapte [1, p. 14].

În legătură cu infracțiunea de sustragere sau de extorcare a drogurilor sau a etnobotanicelor, considerăm că în ambele variante normative

Introduction. It is well known that in terms of content, the material element can be presented as an active attitude (action) – of the violation of the precept by which a certain act is forbidden – or as a passive activity (inaction) – negative manifestation by which it is imposed, it is ordered the commission of an action [1, p. 14].

In connection with the offense of theft or extortion of drugs or ethnobotanicals, we consider that in both normative variants described in the

descrise la art.2174 C.pen. al R. Moldova, această faptă se poate prezenta sub forma unei infracțiuni comise. Atât sustragerea, cât și extorcarea drogurilor sau a etnobotanicelor sunt infracțiuni comise, deoarece se săvârșesc prin încălcarea unei dispoziții prohibitive a legii penale, deci a unei norme care interzice luarea ilegală a acestor substanțe din posesia altor persoane.

În cazul normei incriminatoare prevăzută la art.2174 C.pen., legiuitorul descrie conținutul laturii obiective prin termeni generali, reprezentați de *verbum regens* „sustragere” sau „extorcere” fără a aduce interpretări descriptive ale faptei.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.2174 C.pen. poate fi realizată prin două modalități normative, cu caracter alternativ stabilite expres în textul de lege:

- 1) *sustragerea drogurilor sau a etnobotanicelor;*
- 2) *extorcarea drogurilor sau a etnobotanicelor.*

Conținut de bază. În cazul infracțiunii incriminate la art. 217⁴ C.pen. termenul „sustragere” nu poate avea alt înțeles decât cel pe care îl are în cazul sustragerilor incriminate la Capitolul VI din Partea specială a C.pen., intitulat *Infracțiuni contra patrimoniului*.

Încercarea de a formula o definiție generală a sustragerii, care să cuprindă toate formele sustragerilor, a constituit o preocupare constantă în doctrina penală. De exemplu, autorii G. Krigher [2, p. 100] și T. Sergheeva [3, p. 13] au definit *sustragerea ca fiind însușirea ilegală a averii cu scop de profit*.

Pe parcurs, acest concept a evoluat, astfel încât în această noțiune au fost incluse și alte semne cu caracter general ale sustragerilor cum ar fi: ilegalitatea și gratuitatea luării bunului, transformarea sau trecerea bunului în proprietatea făptuitorului sau a unor terțe persoane ori în sfera sa de stăpânire [4, p. 24].

De exemplu, într-o altă lucrare a sa autorul G. Krigher a definit, din perspectiva unei abordări mai detaliate, sustragerea ca fiind însușirea ilegală, gratuită a averii care se găsește în fondurile organizațiilor de stat sau obștești sau predarea ei altei persoane, săvârșită în scop de profit [5, p. 182].

Cu referință la doctrina penală rusească, este

art. 217⁴ of the Criminal Code of the Republic of Moldova, this action may be presented in the form of a commission offense. Both the theft and extortion of drugs or ethnobotanicals are commission offenses, because they are committed in violation of a prohibitive provision of the criminal law, so of a rule that prohibits the illegal taking of these substances from the possession of other persons.

In case of the incriminating regulation provided in the art. 217⁴ of the Criminal Code, the legislator describes the content of the objective side in general terms, represented by *verbum regens* “theft” or “extortion” without giving the descriptive interpretations of the action.

Thus, the objective side of the offense provided in the art. 217⁴ of the Criminal Code, can be achieved in two normative modalities, with alternative character established expressly in the text of the law:

- 1) *theft of drugs or ethnobotanicals;*
- 2) *extortion of drugs or ethnobotanicals.*

Basic content. In case of the offense incriminated in the art. 217⁴ of the Criminal Code the term “theft” cannot have any other meaning than that which it has in case of thefts incriminated in the Chapter VI of the Special Part of the Criminal Code, entitled *Offenses against property*.

The attempt to formulate a general definition of theft, covering all forms of theft, constituted a constant concern in the criminal doctrine. For example, the authors G. Krigher [2, p. 100] and T. Sergheeva [3, p. 13] defined *the theft as being the illegal appropriation of property for the purpose of profit*.

In the course, this concept evolved, so that in this notion there were included also other signs of general nature of thefts such as: illegality and gratuitous taking of property, transformation or transfer of property to the ownership of the perpetrator or some third parties or in his/her sphere of possession [4, p. 24].

For example, in another of his works, the author G. Krigher defined, from the perspective of a more detailed approach, the theft as the illegal, gratuitous appropriation of property found in the funds of the state or public organizations or its handing over to another person, committed for the purpose of profit [5, p. 182].

bine știut că apogeul acestei preocupări l-a constituit definirea legală a sustragerii în legislația penală. Astfel, în C.pen. al Federației Ruse, la nota art.158 este prevăzută noțiunea de „sustragere”: „În articolele prezentului Cod prin sustragere se are în vedere săvârșirea ilegală cu scop de profit a luării gratuite și/ sau trecerii averii străine în folosul făptuitorului sau al altor persoane, cauzând o daună proprietarului sau altui posesor al acestei averi” [6, p. 398].

O noțiune similară a sustragerii o găsim și în C.pen. al Belarusului. În conformitate cu alin. (1) al Anexei din Capitolul XXIV C.pen. al Belarusului, intitulat *Infracțiuni contra patrimoniului*, prin sustragere se are în vedere: „Luarea ilegală și intenționată, cu titlu gratuit și în scop acaparator al averii străine sau al dreptului asupra acesteia, săvârșită prin furt, jaf, tâlhărie, șantaj, escrocherie, abuz de serviciu, însușire, irosire sau utilizare a tehnologiilor informaționale” [7].

Această ultimă abordare legislativă o considerăm mai evoluată, întrucât, după cum se poate vedea, legiuitorul belarus, în însuși textul de lege, în afară de semnele generale pe care le implică noțiunea de „sustragere”, mai evidențiază și formele pe care aceasta le poate îmbrăca.

Legislația penală a R. Moldova nu prevede o noțiune generalizatoare a sustragerii, după cum procedează legislațiile penale ale statelor arătate *supra*. Este notabil însă că în doctrina penală autohtonă, unii autori pledează pentru definirea legală a noțiunii de sustragere.

Situându-se pe o asemenea poziție, S. Brânză constată că definiția legislativă a noțiunii de sustragere ar constitui punctul de orientare, care ar permite soluționarea cu succes a chestiunilor de ordin particular ce-și fac apariția pe parcursul calificării faptelor, care ne-ar acorda posibilitatea de a identifica semnele individual-determinante ale infracțiunii săvârșite și confruntarea lor cu prevederile dispozițiilor incriminatoare [8, p. 18].

Plecând de la aceste premise, se propune următoarea noțiune legală a sustragerii: „Prin sustragere se înțelege luarea ilegală și gratuită a bunurilor mobile din posesia sau detenția altei persoane, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv posesorului acestor bunuri, săvârșită în

With reference to Russian criminal doctrine, it is well known that the culmination of this concern constituted the legal definition of theft in the criminal legislation. Thus, in the Criminal Code of the Russian Federation it is provided the notion of theft: “In the articles of the given Code by theft it is meant the illegal commission for the purpose of profit of free taking and/or transfer of property of another person for the benefit of the perpetrator or other persons, causing a damage to the owner or other possessor of this property” [6, p. 398].

A similar notion of theft is also found in the Criminal Code of Belarus. In accordance with the par. (1) of the Annex to the Chapter XXIV of the Criminal Code of Belarus, entitled *Offenses against property*, by the theft it is meant: “Illegal and intentional taking, free of charge and for the purpose of seizing of the property of another person or the right to it, committed by theft, stealage, robbery, blackmail, fraud, exceeding of authority, appropriation, waste or use of information technologies” [7].

We consider this last legislative approach to be more advanced, since, as can be seen, the Belarusian legislature, in the text of the law itself, apart from the general signs that the notion of evasion implies, also highlights the forms that it can take.

The criminal legislation of the Republic of Moldova does not provide for a generalizing notion of theft, as the criminal legislations of the states demonstrated *above* do. It is notable, however, that in the domestic criminal doctrine, some authors advocate the legal definition of the notion of theft.

Being placed on such a position, S. Branza states that the legislative definition of the notion of theft would be the point of orientation, which would allow the successful resolution of particular issues that arise during the qualification of the actions, which would give the possibility to identify the individual-determining signs of the committed offense and their confrontation with the provisions of the incriminating provisions [8, p. 18].

Proceeding from these premises, the following legal notion of theft is proposed: “By theft it is meant the illegal and gratuitous taking of movable property from the possession or detention of another person that caused an actual property damage to the owner of these assets, committed for the purpose of cupidity” [8, p. 18].

scop de profit” [8, p. 18].

Într-o altă abordare, același autor definește noțiunea de sustragere ca fiind luarea ilegală și gratuită a bunurilor mobile din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu material efectiv acestuia, săvârșită în scop de profit. Pornind de la această definiție doctrinară, sunt evidențiate următoarele semne constitutive ale sustragerii: 1) „luare”; 2) „din posesia altuia”; 3) „a bunurilor mobile”; 4) „ilegală”; 5) „gratuită”; 6) „care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia”; 7) „săvârșită în scop de cupiditate” [9, p. 580].

Într-o altă accepțiune, se consideră că sustragerea bunurilor altei persoane constă în scoaterea fizică a bunului din sfera de stăpânire a persoanei în posesia sau deținerea căreia se afla acel bun și trecerea lui în sfera de stăpânire a făptuitorului [10, p. 81].

Autorii A. Borodac și C. Roșca la tratarea conceptului au folosit termenul „delapidare” [11, p. 210], ca fiind sustragerea sau însușirea ilegală și gratuită a averii proprietarului din fondurile sale sau predarea ei altei persoane, săvârșită într-un scop interesat [12, P. 222]. La rândul său, M. Lașcu definește delapidarea ca fiind însușirea ilegală intenționată și gratuită a averii străine mobile, ce se află în posesia proprietarului sau a altor persoane ori intenția care duce la intenția reală de a pricinui o daună esențială proprietății, săvârșită de făptuitor în folosul propriu sau al unor terțe persoane în scop de profit [13, p. 18-19].

Plecând de la reglementările legislative în vigoare consacrate în legea penală a R. Moldova, termenul „delapidare” nu mai poate fi folosit în detrimentul celui de „sustragere”. Potrivit DEX-ului, „delapidarea” este definită ca fiind o infracțiune care constă în însușirea, folosirea sau traficearea de către un angajat, în interesul său sau al altei persoane, a unei sume de bani sau a altor bunuri aflate în gestiunea sau administrarea sa; sustragerea de bani sau bunuri din avutul statului [14, p. 265].

În același sens se mai poate menționa că în C.pen. în vigoare al R. Moldova, la art.191 C.pen. este prevăzută răspunderea penală pentru fapta de „delapidare a averii străine”, care se rezumă la

In another approach, the same author defines the notion of theft as being the illegal and gratuitous taking of movable property from the possession of another person that caused actual material damage to him/her, committed for the purpose of cupidity. Proceeding from this doctrinal definition, the following constitutive signs of theft are highlighted: 1) “taking”; 2) “from the possession of another person”; 3) “of movable property”; 4) “illegal”; 5) “gratuitous”; 6) “that caused an actual property damage to him/her”; 7) “committed for the purpose of cupidity” [9, p. 580].

In another acception it is considered that theft of property of another person consists in the physical removal of property from the sphere of possession of the person in whose possession or ownership those property was and its passing into the sphere of possession of the perpetrator [10, p. 81].

The authors A. Borodac and C. Rosca at the treatment of the concept used the term “embezzlement” [11, p. 210], as being the illegal and gratuitous theft or appropriation of the property of the owner from his/her funds or its surrender to another person, committed for the interested purpose [12, P. 222]. In his turn M. Lascu defines the embezzlement as the intentional and gratuitous illegal appropriation of movable property of another person that is in the possession of the owner or other persons or the intention that leads to the real intention to cause an essential damage to property, committed by the perpetrator for his/her own benefit or of some third parties for the purpose of profit [13, p. 18-19].

Proceeding from the legislative regulations in force stipulated in the Criminal Law of the Republic of Moldova, the term “embezzlement” can no longer be used to the detriment of “theft”. According to the DEX, “embezzlement” is defined as being an offense consisting in the appropriation, use or trafficking by an employee, in his/her interest or in the interest of another person, of a sum of money or other property under his/her management or administration; theft of money or property from the assets of the state [14, p. 265].

In the same sense it can also be mentioned that in the Criminal Code in force of the Republic of Moldova, in the art. 191 of the Criminal Code it is provided the criminal liability for the offense

delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune considerabile. Astfel, delapidarea se referă strict la un mecanism specific de sustragere, care presupune însușirea bunurilor de către persoana căreia bunurile i-au fost încredințate. Prin urmare, reieșind din importanța semantică și legislativă pe care o are termenul „delapidare”, acesta nu poate încorpora toate formele de sustragere, cum ar fi: furtul, jaful, tâlhăria, ci se referă doar la sustragerea comisă prin metodele descrise la art. 191 C.pen.

După intrarea în vigoare a C.pen. din 2002, A. Borodac a optat pentru utilizarea termenului „însușire” în locul celui de „delapidare”, concluzionând că prin însușire se înțelege luarea în stăpânire în mod ilegal, intenționat și gratuit a unor bunuri mobile ale altei persoane în favoarea făptuitorului sau a unor terțe persoane, bunuri ce se aflau la evidența patrimoniului proprietarului sau în posesia altor persoane, care a cauzat un prejudiciu material esențial, uneori chiar mic proprietarului sau creează primejdia reală de a pricinui o asemenea daună, săvârșit din motiv și în scop de profit [15, p. 173].

În accepțiunea noastră, formularea unei noțiuni generice a sustragerii care ar încorpora cele mai importante elemente ce-i sunt aferente se face dificilă din mai multe considerente.

În primul rând, în articolele în care este prevăzută răspunderea penală pentru sustrageri (art.186-188, 190-192 C.pen.), la descrierea elementului material legiuitorul utilizează expresii care în unele cazuri comportă o valoare semantică diferită. Astfel, termenul „sustragere” este folosit la descrierea faptelor incriminate la art.186 alin. (1) C.pen.: „Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane...”; art.186 alin.(1) C.pen.: „Jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane...”; art.188 alin.(1) C.pen.: „Tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor...”; art. 192 alin.(1) C.pen.: „Pungășia, adică acțiunea în scopul sustragerii bunurilor...”. Însă în cazul escro-

of the “embezzlement of the assets of another person” that it summarized to *embezzlement of property of another person, i.e. acquisition, disposition or illegal use of the property of another person or of other persons by the person to whom they were assigned on the basis of a title and for a particular purpose, or the refusal to return them that caused considerable damages.* Thus, the embezzlement refers strictly to a specific mechanism of theft that involves the appropriation of the property by the person to whom the property was entrusted. Therefore, proceeding from the semantic and legislative importance that the term “embezzlement” has, it cannot incorporate all forms of stealage, such as: theft, robbery, plunder, but refers only to stealage committed by the methods described in the art. 191 of the Criminal Code.

After the entry into force of the Criminal Code since 2002, A. Borodac opted for the use of the term “appropriation” instead of that of “embezzlement”, concluding that by appropriation it is meant the illegal, intentional and gratuitous taking in possession of movable property of another person in favour of the perpetrator or of some third parties, property that was on file of the patrimony of the owner or in the possession of other persons that caused an essential material damage, sometimes even small to the owner or creates the real obstacle to cause such a damage, committed for the reason and for the purpose of profit [15, p. 173].

In our acception, the formulation of a generic notion of theft that would incorporate the most important elements related to it is made difficult for several reasons.

First of all, in the articles in which it is provided the criminal liability for theft (art. 186-188, 190-192 of the Criminal Code), at the description of the material element the legislator uses the expressions that in some cases have a different semantic value. Thus, the term “theft” it is used at the description of the incriminating actions in the art.186 par. (1) of the Criminal Code: “Theft, i.e. the secret stealage of property of another person...”; art. 186 par. (1) of the Criminal Code: „Robbery, i.e. the open stealage of property of another person...”; art. 188 par. (1) of the Criminal Code: “Plunder, i.e. the attack committed on a person for the purpose of stealage of prop-

cheriei incriminate la art.190 legiuitorul utilizează în calitate de *verbum regens* sintagma „...dobândire ilicită a bunurilor...”, iar în cazul delapidării averii străine prevăzute la art.191 C.pen. „...însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală...”.

Se poate observa că la descrierea formelor de sustragere, acțiunile incriminate sunt desemnate prin șase verbe diferite: „sustragere” (art.186-188, 192 C.pen.), „dobândire” (190 C.pen.) și „însușire, dispunere sau folosire ilegală” (art.191 C.pen.).

În viziunea noastră, această derivație sinonimică utilizată de către legiuitor nu este altceva decât un procedeu stilistic, potrivit căruia două sau mai multe cuvine din aceeași sferă semantică ajung să desemneze, în sens figurat, același lucru. Aplicând metoda interpretării gramaticale, se poate constata că expresia *a sustrage* semnifică acțiunea de „însușire prin fraudă sau viclenie a unui lucru care aparține altei persoane...” [14, p. 678]; *a dobândi* – „a obține ceva prin muncă, eforturi, perseverență; a câștiga, a realiza, a face rost de ceva, a găsi, a procura ceva; a primi; a căpăta...” [14, p. 324]; *a însuși* – „a pune stăpânire pe ceva, a lua în stăpânire, a-și apropria...” [14, p. 554] etc.

Din aceste considerente, după cum s-a menționat și anterior, autorul A. Borodac la definirea conceptului a preferat termenul „însușire” în locul celui de „sustragere”. În viziunea acestuia, termenul sustragere este prea îngust, întrucât „...bunurile sunt sustrase numai în cazul furtului, jafului, tâlhăriei și pungășiei...” [15, p. 158].

În doctrina de specialitate mai recentă se menționează că noțiunea de „delapidare a averii străine”, noțiunea de „sustragere” apare într-o postură dublă:

1) între noțiunile de „delapidare a averii străine” și de „sustragere” există un raport de tipul „parte-întreg”. Aceasta înseamnă că: a) delapidarea averii străine reprezintă o formă de sustragere (alături de furt, jaf, tâlhărie, escrocherie și pungășie); b) infracțiunile specificate la art.191 C.pen. se raportează la subgrupa infracțiunilor săvârșite prin sustragere;

2) sustragerea este cea care constituie chintesența oricăreia dintre infracțiunile speci-

erty...”; art. 192 par. (1) of the Criminal Code: “Pickpocketing, i.e. the action for the purpose of stealage of property...”. However, in case of fraud incriminated in the art. 190, the legislator uses as *verbum regens* the phrase “... illicit acquisition of goods ...”, and in case of the embezzlement of property of another person provided in the art. 191 of the Criminal Code “... illegal appropriation, disposal or use...”.

It can be observed that at the description of the forms of theft, the incriminated actions are designated by six different verbs: “theft” (art. 186-188, 192 of the Criminal Code), “acquisition” (190 of the Criminal Code) and “illegal appropriation, disposal or use” (art. 191 of the Criminal Code).

In our view, this synonymous derivation used by the legislator is nothing but a stylistic procedure, according to which two or more words from the same semantic sphere come to designate, figuratively, the same thing. Applying the method of grammatical interpretation, it can be stated that the expression *to steal* means the action of the “appropriation by fraud or deceit of a thing that belongs to another person...” [14, p. 678]; *to acquire* - “to achieve something through work, effort, perseverance; to win, to achieve, to get something, to find, to procure something; to receive; to get...” [14, p. 324]; *to appropriate* – “to take over something, to take possession of, to appropriate...” [14, p. 554] etc.

For these reasons, as it was mentioned also previously, the author A. Borodac at the definition of the concept preferred the term “appropriation” instead of those of “theft”. In his view, the term of theft is too narrow, as “...goods are stolen only in case of theft, robbery, plunder and pickpocketing...” [15, p. 158].

In the more recent specialized doctrine it is mentioned that the notion of “embezzlement of property of another person”, the notion of “theft” appears in a double position:

1) between the notions of “embezzlement of foreign property” and of “theft” there is a report of “whole-part” type. This means that: a) embezzlement of property of another person is a form of theft (along with stealage, robbery, plunder, fraud and pickpocketing); b) the offenses specified in the art. 191 of the Criminal Code are referred to

ficite la art.191 C.pen. Aceasta tocmai datorită faptului că infracțiunile în cauză sunt săvârșite nu oarecum, ci **prin sustragere** [16, p. 48].

În opinia noastră, acțiunea juridico-penală a sustragerii ar trebui să comporte semnele generice ale tuturor formelor pe care le poate îmbrăca și care derivă din conținutul legii penale, inclusiv a semnelor specifice care particularizează elementul material al unei forme concrete de sustragere. Mai ales această observație este valabilă pentru infracțiunea de escrocherie incriminată la art.190 C.pen. și definită de către legiuitor ca fiind „... dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”.

În doctrina penală autohtonă se menționează că legiuitorul utilizează justificat în art.190 C.pen. tocmai termenul „dobândire”, pentru a se accentua specificul pe care îl comportă escrocheria în raport cu celelalte infracțiuni săvârșite prin sustragere [17, p. 61].

În viziunea noastră, acțiunea de „dobândire” în sens juridico-penal nu se rezumă doar la acțiunea de „luare” a bunurilor mobile, care ar presupune deplasarea acestora în spațiu sau scoaterea fizică a lor din posesia victimei și trecerea în posesia ilegală a făptuitorului. Plecând de la valoarea semantică a termenului „dobândire” prezentată *supra și aplicând procedeul de interpretare* gramaticală a legii penale putem constata că acțiunea de sustragere în cazul escrocheriei, în afară de dobândirea bunurilor mobile, se poate manifesta și prin dobândirea frauduloasă a bunurilor imobile sau mai bine zis a drepturilor asupra acestora.

Extinderea sferei de incriminare a escrocheriei la sustragerea dreptului asupra bunurilor imobile este consacrată pe plan normativ în mai

the subgroup of the offenses committed by theft;

2) theft is the quintessence of any of the offenses specified in the art.191 of the Criminal Code. This is precisely because of the fact that the offenses in question are committed not in a manner, but **by theft** [16, p. 48].

In our opinion, the juridical-criminal acceptance of theft should include the generic signs of all forms it can take and which derive from the content of the criminal law, including the specific signs that particularize the material element of a concrete form of theft. Especially this observation is valid for the offense of fraud incriminated in the art.190 of the Criminal Code and defined by the legislator as being the “... illicit acquisition of property of another person by misleading one or more persons by presentation as true of a false action or as false of a true action, as to the nature, substantial qualities of the object, the parties (in case in which their identity is the determinant reason of the conclusion of the legal act) null or void legal act, or if its conclusion is determined by malicious or devious behaviour that caused considerable damages”.

In the local criminal doctrine, it is mentioned that the legislator uses in the justified manner in the art. 190 of the Criminal Code precisely the term “acquisition”, in order to emphasize the specificity of fraud in relation to other offenses committed by theft [17, p. 61].

In our view, the action of “acquisition” in the legal-criminal sense is not limited only to the action of “taking” of movable property that would involve their movement in space or their physical removal from the possession of the victim and passing to the illegal possession of the perpetrator. Proceeding from the semantic value of the term “acquisition” presented *above* and applying the procedure of grammatical interpretation of the criminal law we can state that the action of theft in the case of fraud, in addition to the acquisition of movable property, can be manifested also by fraudulent acquisition of real estate or rather of the rights to them.

The extension of the scope of incrimination of fraud to the theft of the right to real estate is dedicated in the normative plan in several criminal legislations. For example, in accordance with the art. 159 of the Criminal Code of the Russian Federa-

multe legislații penale. De exemplu, în conformitate cu art. 159 C.pen. al Federației Ruse, *escrocheria este definită ca fiind sustragerea averii străine sau dobândirea drepturilor asupra acesteia prin înșelăciune sau abuz de încredere* [18].

În baza abordărilor făcute mai sus, propunem următoarea formulare a noțiunii: **sustragerea reprezintă luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altei persoane care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acesteia, săvârșită în scop de profit.**

Din această noțiune rezultă următoarele trăsături definitorii ale sustragerii: 1) acțiunea de luare; 2) caracterul ilegal al luării; 3) caracterul gratuit al luării; 4) bunurile trebuie să fie în posesia altei persoane; 5) cauzarea unui prejudiciu patrimonial efectiv persoanei; 6) existența scopului de profit.

O primă constatare care poate fi făcută în legătură cu noțiunea propusă este că în cadrul acesteia nu se precizează calitatea fizică a **bunului** sustras: mobil sau imobil. Aceeași soluție de definire a sustragerii o întâlnim și în interpretările din practica judiciară, fiind consacrată în pct. 2 teza 1 din Hotărârea Plenului CSJ al R. Moldova *Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr.23 din 28.06.2004*: „În sensul legii, se consideră sustragere luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia săvârșită în scop acaparator” [19].

Se poate observa că nici instanța superioară la interpretarea termenului nu pune accent pe calitatea bunului. Acest lucru mai derivă și din interpretările făcute la pct. 1 al aceleiași hotărâri a CSJ, potrivit cărora: „Obiect material al sustragerii sau altor infracțiuni contra patrimoniului se consideră bunurile care la momentul săvârșirii infracțiunii nu-i aparțin făptuitorului, nu sunt proprietate a lui și care se pot afla atât în posesia proprietarului, cât și în posesia altor persoane, cărora li s-au transmis în folosință aceste bunuri” [19].

Prin urmare, calitatea bunului la stabilirea obiectului material al sustragerilor este condiționată în mod direct de *modus operandi*, adică metoda prin care se comite sustragerea.

tion, fraud is defined as being the theft of property of another person or acquisition of rights to it through deception or abuse of trust [18].

On the basis of the approaches made above, we propose the following formulation of the notion of **theft represents the illegal and gratuitous taking of property from the possession of another person that caused an effective patrimonial damage to him/her, committed for covetous purposes.**

From this notion results the following defining features of theft: 1) action of taking; 2) illegal nature of taking; 3) gratuitous nature of taking; 4) property must be in the possession of another person; 5) causing of an effective patrimonial damage to person; 6) existence of covetous purpose.

The first finding that can be made in connection with the proposed notion is that it does not specify the physical quality of the stolen **property**: movable or immovable. The same solution for the definition of theft is found also in the interpretations of judicial practice, being described in the p. 2 thesis 1 of the Decision of the Plenum of the SCJ of the Republic of Moldova *On judicial practice in criminal proceedings on theft of property No. 23 of June 28th, 2004*: “For the purposes of the law, the illegal and gratuitous taking of the property from the possession of another person that caused an effective patrimonial damage committed to him/her for the predatory purpose” [19].

It can be observed that even the superior court at the interpretation of the term does not emphasize the quality of the property. This also derives from the interpretations made in the p. 1 of the same decision of the SCJ, according to which: “The material object of theft or other offenses against the property is considered the goods that at the moment of the commission of the offense do not belong to the perpetrator, are not his/her property and that may be both in the possession of the owner and in the possession of other persons, to whom these goods were transmitted for use” [19].

Therefore, the quality of the property at the determination of the material object of the thefts is conditioned directly by *modus operandi*, i.e. the method by which it is committed the theft.

As a rule, from objective point of view, the theft involves the physical removal of a movable

De regulă, din punct de vedere obiectiv, sustragerea implică scoaterea fizică a unui bun mobil din posesia victimei și trecerea acestuia în stăpânirea ilegală a făptuitorului. Acest mecanism este valabil pentru sustragerea săvârșită prin furt (art.186 C.pen.), jaf (art.187 C.pen.), tâlhărie (art. 188 C.pen.), delapidare a averii străine (art. 191 C.pen.) și pungășie (art. 192 C.pen.). De fapt, ar fi de neconceput și este de la sine înțeles că prin aceste fapte nu este posibilă sustragerea bunurilor imobile, deoarece reieșind din modul lor de săvârșire acestea se referă doar la preluarea fizică a bunurile mobile. Această teză este una vădită și reiese din însăși natura lucrurilor.

După cum menționează, pe drept cuvânt, A. Boițov, pentru dobândirea frauduloasă a unei stăpâniri depline în privința bunurilor imobile nu există o altă cale decât motivarea sau constrângerea proprietarului de a transmite dreptul asupra acestora, ceea ce este posibil doar prin escrocherie sau șantaj [20, p. 161].

Se mai susține că unica metodă de transformare a bunului imobil în stăpânirea făptuitorului o constituie dobândirea acesteia, adică obținerea dreptului asupra lui prin impunerea persoanei de a-l transmite sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere, ori constrângerea persoanei de a-l transmite prin violență sau amenințarea caracteristică infracțiunii de șantaj. În primul caz este vorba de sustragere, iar în cel de al doilea – de o faptă asemănătoare sustragerii [20, p. 161].

Prin urmare, comparativ cu furtul, jaful, tâlhăria, pungășia și delapidarea averii străine, altul este modul de operare în cazul sustragerii săvârșite prin metoda escrocheriei, care presupune „dobândirea”, adică obținerea frauduloasă a bunurilor, prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean. Prin mecanismul specific escrocheriei pot fi sustrate atât bunurile mobile,

property from the possession of the victim and its transfer to the illegal possession of the perpetrator. This mechanism is valid for the theft committed by stealage (art.186 of the Criminal Code), robbery (art. 187 of the Criminal Code), plunder (art. 188 of the Criminal Code), embezzlement of property of another person (art. 191 of the Criminal Code) and pickpocketing (art. 192 of the Criminal Code). In fact, it would be inconceivable and it is obvious that through these facts it is not possible the stealage of the real estate, because proceeding from the manner of their commission they refer only to the physical takeover of movable property. This thesis is obvious and follows from the nature itself of things.

As A. Boitov mentions rightly, for the fraudulent acquisition of a full control of real estate there is no other way than to motivate or compel the owner to transfer the right to them that is possible only by fraud or blackmail [20, p. 161].

It is also argued that the only method of transformation of real estate into the possession of perpetrator constitutes its acquisition, i.e. the obtainment of the right to it by forcing the person to transmit it under the influence of deception or abuse of trust, or forcing the person to transmit it by violence or threat characteristic of the offense of blackmail. In the first case it is about theft, and in the second – about an action similar to theft [20, p. 161].

Therefore, compared to theft, robbery, plunder, pickpocketing and embezzlement of property of another person, another is the manner of operation in case of theft committed by the method of fraud that involves the “*acquisition*”, i.e. the fraudulent obtainment of goods, *by misleading one or several persons by the presentation as true of a false action or as false of a true action, regarding the nature, substantial qualities of object, parties (in case in which their identity is the determinant reason for the conclusion of the legal act) the null or void legal act, or if its conclusion is determined by malicious or devious behaviour*. Through the mechanism specific of fraud, both movable and immovable property can be stolen. In case of the movable property, it is a matter of their physical taking, i.e. dispossession (removal of property from the possession of victim) followed by impossession (transfer of property to the sphere of possession of perpetrator). In case of real estate,

cât și cele imobile. În cazul bunurilor mobile este vorba de luarea fizică a acestora, adică deposedarea (scoaterea bunului din posesia victimei) urmată de impondere (trecerea bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului). În cazul bunurilor imobile nu are loc preluarea fizică a acestora, ci obținerea dreptului de posesie asupra bunului prin inducerea în eroare manifestate prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean.

Referitor la formele sustragerilor, în literatura de specialitate autohtonă au fost exprimate în mod principal două puncte de vedere.

Potrivit primului punct de vedere susținut de autorul A. Borodac, pot fi deosebite: furtul (art. 186 C.pen.); jaful (art. 187 C.pen.); tâlhăria (art. 188 C.pen.); șantajul (art. 189 C.pen.); escrocheria (art. 190 C.pen.); delapidarea (art. 191 C.pen.); pungășia (art. 192 C.pen.) [15, p. 160].

Potrivit celui de al doilea punct de vedere, din categoria infracțiunilor contra patrimoniului ce pot fi comise prin sustragere fac parte infracțiunile prevăzute la art.186-188, 190-192 C.pen. [9, p. 578].

Deosebirea dintre aceste două puncte de vedere constă în aceea că, potrivit primei opinii, șantajul este catalogat la categoria sustragerilor, iar potrivit celei de-a doua – șantajul este atribuit la „...infracțiunile săvârșite în scop de profit, însă nu prin sustragere”.

Prima opinie a fost formulată până la intrarea în vigoare a Legii privind modificarea și completarea C.pen. al R. Moldova nr.227-XVI din 18.12.2008, prin care au fost supuse unor amendamente esențiale prevederile incriminatoare referitoare la sustrageri [21].

Pentru moment însă, după punerea în aplicare a legii sus-menționate, un asemenea mod de abordare a formelor de sustragere nu mai poate fi acceptat. Astfel, pe plan legislativ, însăși formu-

their physical takeover does not take place, but the obtainment of the right of possession regarding the property by misleading manifested by the presentation as true of a false action or as false of a true action, regarding the nature, substantial qualities of object, parts (in case in which their identity is the determining reason for the conclusion of the legal act) the null or void legal act, or if its conclusion is determined by malicious or devious behaviour.

Regarding the forms of thefts, in the local specialized literature two points of view were expressed mainly.

According to the first point of view supported by the author A. Borodac, the following can be distinguished: theft (art. 186 of the Criminal Code); robbery (art. 187 of the Criminal Code); plunder (art. 188 of the Criminal Code); blackmail (art. 189 of the Criminal Code); fraud (art. 190 of the Criminal Code); embezzlement (art. 191 of the Criminal Code); pickpocketing (art. 192 of the Criminal Code) [15, p. 160].

According to the second point of view, in the category of the offenses against the property that can be committed by theft are included the offenses provided in the art.186-188, 190-192 of the Criminal Code [9, p. 578].

The difference between these two points of view consists in the fact that, according to the first opinion, blackmail is classified to the category of thefts, and according to the second – blackmail is attributed to “... offenses committed for the purpose of profit, but not by theft”.

The first opinion was formulated before the entry into force of the Law on amendment and supplementation of the Criminal Code of the Republic of Moldova No. 227-XVI of December 18th, 2008, by which the incriminating provisions regarding the thefts were submitted to some essential amendments [21].

For the time being, however, after the implementation of the above-mentioned law, such a manner of approach to the forms of theft can no longer be accepted. Thus, on the legislative level, the very wording of the art. 217⁴ of the Criminal Code – *theft or extortion of narcotic or psychotropic substances* – leads us to the idea that the legislator makes a clear distinction between their theft and acquisition by blackmail.

larea art.217⁴ C.pen. – *sustragerea sau extorcarea substanțelor narcotice sau psihotrope*– ne conduce la ideea că legiuitorul face o diferențiere netă între sustragere și dobândirea prin șantaj a acestora.

În afară de aceasta, și practica judiciară face o asemenea diferențiere din moment ce CSJ a adoptat două hotărâri explicative diferite referitoare la interpretarea infracțiunilor vizate:

Hotărârea Plenului CSJ a Republicii Moldova *Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004* [22];

Hotărârea Plenului CSJ a Republicii Moldova *Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre șantaj nr.16 din 07.11.2005* [23].

În virtutea celor prezentate mai sus, se poate concluziona că sustragerea drogurilor sau a etnobotanicelor poate fi realizată prin următoarele forme: furt, jaf, tâlhărie, escrocherie, delapidare și pungășie.

Din punct de vedere faptic, modalitățile de sustragere a drogurilor sau a etnobotanicelor pot fi raportate în mod direct la formele de sustragere a bunurilor descrise la art.186-188, 190-192 C.pen. Pornind de la particularitățile obiectului material al infracțiunii, aceste norme au un caracter general în raport cu norma stipulată la art.217⁴ C.pen., care este una specială.

Astfel, pe de o parte, formele de sustragere a drogurilor sau a etnobotanicelor nu pot fi extinse la alte forme decât cele pe care le reglementează legiuitorul. Pe de altă parte, *modus operandi* nu este influențat de obiectul material al infracțiunii, metodele de sustragere rămânând ca și în cazul sustragerilor descrise în Capitolul VI din Partea specială a C.pen.

În legătură cu noțiunea de sustragere a drogurilor sau a etnobotanicelor este de menționat că în doctrina de specialitate autohtonă nu au fost sesizate implicații la definirea acestui concept.

Încercări de a oferi clarificări conceptuale acestei noțiuni sunt întâlnite în doctrina de specialitate rusă.

Autorul I. Drujinin consideră că această noțiune prezumă luarea ilegală a mijloacelor narcotice, săvârșită într-o anumită formă și din

In addition, judicial practice also makes such a distinction since the moment when the SCJ has adopted two different explanatory judgments regarding the interpretation of the offenses in question:

Decision of the Plenum of the SCJ of the Republic of Moldova *On the judicial practice in criminal proceedings regarding the theft of property No. 23 of June 28th, 2004* [22];

Decision of the Plenum of the SCJ of the Republic of Moldova *On the judicial practice in criminal proceedings regarding the blackmail No. 16 of November 07th, 2005* [23].

By virtue of the presented above, it can be concluded that theft of drugs or ethnobotanicals can be achieved through the following forms: theft, robbery, plunder, fraud, embezzlement and pickpocketing.

From the factual point of view, the modalities of theft of drugs or ethnobotanicals can be related directly to the forms of theft of the goods described in the art. 186-188, 190-192 of the Criminal Code. Proceeding from the peculiarities of the material object of the offense, these norms have a general character in relation to the norm stipulated in the art. 217⁴ of the Criminal Code that is a special one.

Thus, on the one hand, the forms of theft of drugs or ethnobotanicals cannot be extended to forms other than those regulated by the legislator. On the other hand, the *modus operandi* is not influenced by the material object of the offense, the methods of theft remaining as in the case of the thefts described in the Chapter VI of the Special Part of the Criminal Code.

In connection with the notion of theft of drugs or ethnobotanicals, it should be mentioned that no implications were defined in the local specialized doctrine for the definition of this concept.

The attempts to provide conceptual clarifications to this notion are encountered in the Russian specialized doctrine.

The author I. Drujinin considers that this notion presupposes the illegal taking of narcotic means, committed in a certain form and for various reasons, from the possession of state institutions or organizations, of natural persons for the purpose of personal consumption or for the ben-

diferite motive, din posesia instituțiilor sau a organizațiilor de stat, a persoanelor fizice în scop de consum personal sau în folosul altor persoane, în scop de desfacere sau pentru o altă folosire ilegală, fapt prin care se provoacă o daună sănătății publice sau se creează un pericol pentru aceasta [24, p. 28].

Potrivit unei viziuni apropiate, prin sustragerea mijloacelor narcotice se înțelege luarea ilegală a acestora din instituții, organizații sau întreprinderi sau de la persoane particulare pentru consum propriu sau pentru o altă folosire ilegală a acestora, care creează pericolul cauzării unei daune sănătății publice [25, p. 57].

Autorul rus E. Fedik definește sustragerea substanțelor narcotice sau psihotrope ca fiind luarea ilegală a acestora din posesia legală sau ilegală a unei persoane juridice sau fizice, inclusiv culegerea plantelor prevăzute în Lista substanțelor narcotice, substanțelor psihotrope și precursorilor, supuse controlului pe teritoriul Federației Ruse, de pe teritoriul întreprinderilor agricole sau de altă natură, precum și de pe terenurile cetățenilor, chiar dacă aceste plante sunt crescute ilegal [26, p. 760].

Unii autori au propus reformularea normei privitoare la sustragerea substanțelor narcotice sau psihotrope, astfel încât să nu fie utilizat termenul „sustragere”, ci termenul „procurare”, prin indicarea în conținutul normei a formelor de sustragere prin care acestea ar putea fi dobândite [27, p. 105].

O asemenea abordare, pe bună dreptate, a fost criticată vehement în doctrina de specialitate, considerându-se că desemnarea elementului material al infracțiunii de sustragere a mijloacelor narcotice prin sintagma „procurare ilegală” ar face dificilă o diferențiere între gradul prejudiciabil al obținerii substanțelor narcotice în urma cumpărării, schimbului, oferirii unui cadou, în contul stingerii unei datorii etc. și prejudiciabilitatea obținerii acestora printr-o formă de sustragere (furt, jaf, tâlhărie etc.). Obținerea acestor substanțe prin sustragere vedește un grad prejudiciabil mai mare și, respectiv, ar trebui să fie aplicat un regim de sancționare diferențiat față de asemenea fapte

efit of other persons, for the purpose of sale or for other illegal use, the action by which it is caused a damage to the public health or it is created a danger to it [24, p. 28].

According to a close view, by the theft of narcotic means it is meant their illegal taking from the institutions, organizations or enterprises or from private individuals for their own consumption or for their another illegal use that creates the danger of causing damage to public health [25, p. 57].

The Russian author E. Fedik defines the theft of narcotic or psychotropic substances as their illegal taking from the legal or illegal possession of a legal or natural person, including the collection of plants stipulated in the List of narcotic substances, psychotropic substances and precursors, subject to control on the territory of the Russian Federation, from the territory of agricultural or other enterprises, as well as from the ground areas of the citizens, even if these plants are grown illegally [26, p. 760].

Some authors proposed the reformulation of the regulation regarding the theft of narcotic or psychotropic substances, so that not to be used the term “theft”, but the term “procurement”, through the indication in the content of the regulation of the forms of theft by which they could be acquired. [27, p. 105].

Such an approach was rightly criticized vehemently in the specialized doctrine, considering that the designation of the material element of the offense of theft of narcotic means by the phrase “illegal procurement” would make it difficult to differentiate between the harmful degree of the obtainment of narcotic substances as a result of the purchase, exchange, offering of a gift, on account of repayment of a debt, etc. and the detriment nature of their obtainment through a form of stealage (theft, robbery, plunder, etc.). Obtainment of these substances by stealage demonstrates a higher degree of harm and, respectively, a differentiated sanctioning regime should be applied to such actions. [28, p. 100].

In the acception of the authors S. Branza and V. Stati, by theft it is meant the illegal and gratuitous taking of narcotic or psychotropic substances, by which an effective patrimonial damage was caused. [29, p. 1154].

[28, p. 100].

În accepțiunea autorilor S. Brânză și V. Stati, prin sustragere se are în vedere luarea ilegală și gratuită a substanțelor narcotice sau psihotrope, prin care acestuia i s-a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv [29, p. 1154].

Referitor la sustragerea drogurilor sau a etnobotanicelor în pct.6 teza 1 din Hotărârea Plenului CSJ nr.2 din 26.12.2011 *Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogilor lor și a precursorilor se arată: „În sensul art.217⁴ Cod penal, răspunderea pentru sustragerea substanțelor narcotice sau psihotrope* survine doar în cazurile în care persoanele acaparează în mod ilegal și gratuit astfel de substanțe de la întreprinderi, organizații, indiferent de forma de proprietate, sau de la cetățeni, inclusiv de pe teritoriile păzite” [30].

În ultima noțiune nu se face referire la *scopul de profit* (de însușire, acaparare), de săvârșire a faptei, care în viziunea noastră este inerent oricărei sustrageri, indiferent de entitatea materială care formează obiectul material al acesteia. De asemenea, plecând de la ideea că dacă în urma interpretării normelor penale unul și același termen va avea înțelesuri diferite se va ajunge la o aplicare neuniformă a legii penale, fapt ce implică o încălcare gravă a principiului legalității în dreptul penal. Din aceste considerente, propunem ca în perspectiva reajustării Hotărârii Plenului CSJ nr.2 din 26.12.2011, instanța superioară să reformuleze noțiunea de sustragere a substanțelor narcotice sau psihotrope prin referire obligatorie la *scopul de profit*.

În lumina celor menționate, putem defini *sustragerea drogurilor sau a etnobotanicelor ca fiind luarea ilegală și gratuită a acestora din posesia unei persoane fizice sau juridice, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acesteia, săvârșită în scop de profit prin una dintre formele prevăzute la art.186, 187, 188, 190, 191 și 192 C.pen.*

Referitor la **scopul de profit**, unii autori susțin că acesta nu este un semn obligatoriu pentru sustragerea substanțelor narcotice sau psihotrope [31, p. 26; 32, p. 12; 24, p. 12; 27, p. 105].

Regarding the theft of drugs or ethnobotanicals in the p. 6, thesis 1 of the Decision of the Plenum of the SCJ No. 2 of December 26th, 2011 *On the judicial practice of the application of the criminal legislation governing the circulation of narcotic, psychotropic substances or their analogues and precursors* it is demonstrated: „In terms of the art. 217⁴ of the Criminal Code, the responsibility for the **theft of narcotic or psychotropic substances** appears only in cases in which the persons seize in the illegal and gratuitous manner such substances from the enterprises, organizations, regardless of the form of ownership, or from the citizens, including from the guarded territories” [30].

The last notion does not refer to the *purpose of cupidity* (of appropriation, seizure), of the commission of the action that in our view is inherent in any theft, regardless of the material entity that forms its material object. Also, proceeding from the idea that if as a result of the interpretation of the criminal norms, one and the same term will have different meanings, a non-uniform application of the criminal law will be reached, the fact that implies a serious violation of the principle of legality in the criminal law. For these reasons, we propose that in the perspective of the readjustment of the Decision of the Plenum of the SCJ No. 2 of December 26th, 2011, the superior court to reformulate the notion of the theft of narcotic or psychotropic substances by the mandatory reference to the *purpose of cupidity*.

In the light of those mentioned, we can define *the theft of drugs or ethnobotanicals as being their illegal and free taking from the possession of a natural or legal person that caused the actual property damage to him/her, committed for the purpose of cupidity by one of the forms provided in the art. 186, 187, 188, 190, 191 and 192 of the Criminal Code.*

Regarding the **covetous purpose**, some authors argue that it is not a mandatory sign for the theft of narcotic or psychotropic substances [31, p. 26; 32, p. 12; 24, p. 12; 27, p. 105].

Other authors [33, p. 101], including from the local criminal doctrine [34, 1154], argue the opposite, attributing the covetous purpose to the defining sign characteristic of the theft of drugs or ethnobotanicals.

We join the latter authors, presenting ad-

Alți autori [33, p. 101], inclusiv din doctrina penală autohtonă [34, 1154], susțin contrariul, atribuind scopul de profit la semn definitoriu caracteristic sustragerii de droguri sau de etnobotanice.

Ne alăturăm celor din urmă autori, revenind cu argumente în plus, care ar justifica o asemenea opinie, atunci când vom aborda conținutul laturii subiective a infracțiunii descrise la art. 217⁴ C. pen.

Dispoziția art. 217⁴ C. pen. nu ne indică în mod expres metodele prin care pot fi sustrate substanțele narcotice sau psihotrope, însă acest lucru poate fi dedus prin interpretarea logică a textului de lege. La art. 217⁴ alin. (1) C. pen. este consacrat termenul generic „sustragere”, iar la alineatele care urmează sunt descrise variantele agravante ale infracțiunii. Mai este de menționat că la alin. (2) al art. 217⁴ C. pen. lit. e) este descrisă agravanta cu *aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe*, iar la alin. (3) lit. b) cu *aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării acesteia*. Este bine știut că prima formă a violenței este valabilă și caracterizează infracțiunea de jaf violent – art. 187 alin. (3) lit. e) C. pen., iar cea de-a doua infracțiunea de tâlhărie – art. 188 C. pen.

Se poate astfel concluziona că asemenea forme ale sustragerilor cum ar fi furtul (art. 186 C. pen.), jaful (art. 187 C. pen.), escrocheria (art. 190 C. pen.), delapidarea averii străine (art. 191 C. pen.) și pungășia (art. 192 C. pen.) cad sub incidența art. 217⁴ alin. (1) C. pen., iar sustragerea drogurilor sau a etnobotanicelor prin forma tâlhăriei (art. 188 C. pen.) urmează a fi calificată conform art. 217 alin. (3) lit. b) C. pen.

În legătură cu acest ultim aspect, în doctrina de specialitate s-a menționat că delapidarea drogurilor sau a etnobotanicelor nu intră sub sfera de aplicare a alin. (1) al art. 217⁴, ci urmează a fi calificată în baza art. 217⁴ alin. (2) lit. a) C. pen., la care se agravează răspunderea penală pentru sustragerea substanțelor narcotice sau psihotrope cu *folosirea situației de serviciu* [35, p. 483; 36, p. 601-602].

ditional arguments, which would justify such an opinion, when we approach the content of the subjective side of the offense described in the art. 217⁴ of the Criminal Code.

The provision of the art. 217⁴ of the Criminal Code does not indicate us explicitly the methods by which the narcotic or psychotropic substances can be stolen, however this can be deduced from the logical interpretation of the text of the law. In the art. 217⁴ par. (1) of the Criminal Code it is presented the generic term “theft” and in the subsequent paragraphs are described the aggravating variants of the offense. It should be mentioned also that in the par. (2) of the art. 217⁴ of the Criminal Code let. e) it is described the aggravation with *the application of non-dangerous violence for life or health of person or with the threat of the application of such violence*, and in the par. (3) let. b) with *the application of violence dangerous for life or health of person or with the threat of its application*. It is well known that the first form of violence is valid and characterizes the offense of violent robbery – the art. 187 par. (3) let. e) of the Criminal Code, and the second offense of robbery – the art. 188 of the Criminal Code.

Thus, it can be concluded that the corresponding forms of stealages such as theft (art. 186 of the Criminal Code), robbery (art. 187 of the Criminal Code), fraud (art. 190 of the Criminal Code), embezzlement of property of another person (art. 191 of the Criminal Code) and pickpocketing (art. 192 of the Criminal Code) fall under the incidence of the art. 217⁴ par. (1) of the Criminal Code, and the stealage of drugs or ethnobotanicals through the form of plunder (art. 188 of the Criminal Code) is to be qualified according to the art. 217 par. (3) let. b) of the Criminal Code.

In connection with this last aspect, in the specialized doctrine it was mentioned that the embezzlement of drugs or ethnobotanicals does not fall under the scope of application of the par. (1) of the art. 217⁴, but is to be qualified on the basis of the art. 217⁴ par. (2) let. a) of the Criminal Code, in which the criminal liability for the theft of narcotic or psychotropic substances is aggravated by *the use of the official position* [35, p. 483; 36, p. 601-602].

In our acception, the theft of drugs or eth-

În accepțiunea noastră, sustragerea drogurilor sau a etnobotanicelor săvârșită prin metoda delapidării poate cădea sub sfera incriminătoare a art. 217⁴ alin. (1) C.pen. Acest fapt reiese din interpretarea textului incriminator al art. 191 C.pen., la care este descrisă fapta propriu-zisă de delapidare a averii străine. Astfel, la art. 191 alin. (1) C.pen. se pedepsește delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, iar la alin. (2) lit. d) al aceluiași articol se dozează răspunderea penală pentru delapidarea averii străine săvârșită *cu folosirea situației de serviciu*. Prin urmare, reieșind din această tehnică legislativă de descriere a faptei consemnate, rezultă că folosirea situației de serviciu este una dintre metodele de comitere a delapidării averii străine cu efect agravat prevăzută la art. 217⁴ alin. (2) lit. d) C.pen.

Tehnica legislativă și modul de formulare a normelor penale în legislația penală trebuie să corespundă cerințelor de accesibilitate, previzibilitate și claritate.

În conformitate cu Hotărârea CC a R. Moldova asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 din Codul de procedură penală, nr.26 din 23.11.2010: „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție” [37].

Mai poate fi invocată și Hotărârea CC a R. Moldova pentru controlul constituționalității art. II al Legii nr.56 din 04.04.2014 pentru completarea articolului 60 din Codul penal al Republicii Moldova nr.14 din 27.05.2014: „Curtea reține că legea penală are repercusiunile cele mai dure comparativ cu alte legi sancționatoare, ea incriminând

nobotanicals committed by the method of embezzlement may fall under the incriminating scope of the art. 217⁴ par. (1) of the Criminal Code. This fact results from the interpretation of the incriminating text of the art. 191 of the Criminal Code, in which it is described the action itself of the embezzlement of property of another person. Thus, in the art. 191 par. (1) of the Criminal Code it is punished the embezzlement of property of another person, i.e. the illegal appropriation of the property of another person, entrusted in the administration of the guilty person, and in the par. (2) let. d) of the same article it is dosed the criminal liability for the embezzlement of the property of another person committed with *the use of the official position*. Therefore, proceeding from this legislative technique of the description of the recorded action, it results that the use of the official position is one of the methods of the commission of the embezzlement of the property of another person with the aggravated effect provided in the art. 217⁴ par. (2) let. d) of the Criminal Code.

The legislative technique and the manner of the formulation of the criminal norms in the criminal legislation must correspond to the requirements of accessibility, predictability and clarity.

In accordance with the Decision of the CC of the Republic of Moldova on the exception of unconstitutionality of the provisions of the par. (6) art. 63 of the Code of Criminal Procedure, No. 26 of November 23rd, 2010: “In order to meet those three criteria of quality – accessibility, predictability and clarity – the legal provision must be formulated with sufficient precision so as to enable the person to decide on his/her conduct and to foresee, in the reasonable manner, in the light of circumstances of case, the consequences of such conduct. Otherwise, although the law contains a legal provision that describes apparently the conduct of person in the given situation, the person may claim that he/she does not know his/her rights and obligations. In such an interpretation, the provision that does not correspond to the criteria of clarity is contrary to the art. 23 of the Constitution” [37].

It may be mentioned also the Decision of the CC of the Republic of Moldova for the control of the constitutionality of the art. II of the Law

minează faptele cele mai prejudiciabile, respectiv, norma penală trebuie să dispună de o claritate desăvârșită pentru toate elementele componenței infracțiunii în cazul normelor din partea specială a legii penale. Această condiție este indispensabilă și în cazul normelor din partea generală a legii penale. Formulele generale și abstracte într-un caz concret pot afecta funcționalitatea legii penale, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii” [38].

De asemenea, potrivit jurisprudenței CEDO: „O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă... Legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile...” [39].

Într-o altă decizie s-a concluzionat că: „Odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții...” [40].

Concluzii. Plecând de la aceste standarde inerente pe care trebuie să le întruchipeze o normă incriminatoare, propunem ca în dispoziția art. 217⁴ alin (1) C.pen., după cuvântul **sustragere** să fie expres stipulate formele concrete de sustragere a drogurilor sau etnobotanicelor prin care se poate comite fapta.

În același timp, propunem o revizuire completă, chiar și structurală a art. 217⁴ C.pen., astfel încât să fie diferențiată în mod net răspunderea penală pentru sustragerea prin furt, jaf, delapidare și escrocherie a drogurilor sau etnobotanicelor, față de sustragerea prin tâlhărie și dobândirea prin extorcare (șantaj) a acestora.

De lege ferenda art. 217⁴ C.pen. al R. Moldova ar urma să aibă următoarea structură și limite incriminatoare:

– art. 217⁴ alin. (1) C.pen. urmează să incrimineze

No. 56 of April 04th, 2014 for the completion of the article 60 of the Criminal Code of the Republic of Moldova No. 14 of May 27th, 2014: “The Court mentions that the criminal law has the harshest repercussions compared to other sanctioning laws, it incriminates the most prejudicial actions, respectively, the criminal law must have perfect clarity for all constituent elements of offense in case of the regulations of the special part of the criminal law. This condition is indispensable in case of the regulations of the general part of the criminal law. General and abstract formulas in a concrete case can affect the functionality of the criminal law, its coherent and systemic application that would distort the principle of the quality of the law” [38].

At the same time, according to the jurisprudence of the ECHR: “A norm is accessible and predictable only when it is formulated with sufficient precision, so as to allow any person to correct his/her conduct and to be able, with adequate advice, to foresee, in a reasonable manner, the consequences that may result from a regulation... The law must be accessible in an adequate manner: the citizen must have an adequate indication, in concrete circumstances, on the applicable legal regulations...” [39].

In another decision it is concluded that: “Once the state adopts a solution, it must be implemented with clarity and coherence in order to avoid as much as possible the legal insecurity and uncertainty for the subjects of law covered by the measures of implementation of this solution...” [40].

Conclusions. Proceeding from these inherent standards that an incriminating regulation must embody, we propose that in the disposition of the art. 217⁴ par. (1) of the Criminal Code, after the word **theft** to be stipulated expressly the concrete forms of the theft of drugs or ethnobotanicals by which the action may be committed.

At the same time, we propose a complete, even structural review of the art. 217⁴ of the Criminal Code, so as to be differentiated clearly the criminal liability for stealage by theft, robbery, embezzlement and fraud of drugs or ethnobotanicals, from their theft by plunder and acquisition by extortion (blackmail).

De lege ferenda the art. 217⁴ of the Criminal Code of the Republic of Moldova would have

mineze sustragerea drogurilor, etnobotanicelor sau a precursorilor prin metoda furtului, jafului, escrocheriei și delapidării averii străine;

– art. 217⁴ alin. (2) C.pen. va agrava răspunderea penală pentru fapta-tip prevăzută la alin. (1);

– art. 217⁴ alin. (3) C.pen. va incrimina fapta de sustragere a drogurilor, a etnobotanicelor sau a precursorilor prin atac tâlhăresc sau prin șantaj în scopul obținerii lor;

– art. 217⁴ alin. (2) C.pen. va agrava răspunderea penală pentru faptele-tip prevăzute la alin. (3);

– art. 217⁴ alin. (2) C.pen. va doza răspunderea penală pentru faptele-tip prevăzute la alin. (1) și (3), pentru săvârșirea lor în prezența unor agravante comune.

În baza celor menționate propunem următorul text normativ al art. 217⁴ C.pen. al R. Moldova:

Articolul 217⁴. Sustragerea drogurilor, etnobotanicelor sau a precursorilor ori șantajul în scopul dobândirii lor

(1) Sustragerea prin furt, jaf, escrocherie sau delapidare a drogurilor, etnobotanicelor sau a precursorilor

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1200 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită:

a) prin delapidare sau escrocherie cu folosirea situației de serviciu de către o persoană publică, persoană cu funcție de demnitate publică sau persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau nestatală;

b) prin jaf cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe;

c) de două sau mai multe persoane;

d) prin pătrundere în încăpere, într-un alt loc pentru depozitare sau în locuință;

f) în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani.

the following incriminating structure and limits:

– art. 217⁴ par. (1) of the Criminal Code, is to incriminate the stealage of drugs, ethnobotanicals or precursors by the method of theft, robbery, fraud and embezzlement of property of another person;

– art. 217⁴ par. (2) of the Criminal Code will aggravate the criminal liability for the standard action provided in the par. (1);

– art. 217⁴ par. (3) of the Criminal Code will incriminate the action of the stealage of drugs, ethnobotanicals or precursors by the robbery attack or by blackmail for the purpose of their obtainment;

– art. 217⁴ par. (2) of the Criminal Code will aggravate the criminal liability for the standard actions provided in the par. (3);

– art. 217⁴ par. (2) of the Criminal Code will dose the criminal liability for the standard actions provided in the par. (1) and (3), for their commission in the presence of some common aggravating factors.

On the basis of those mentioned, we propose the following normative text of the art. 217⁴ of the Criminal Code of the Republic of Moldova:

Article 217⁴. Theft of drugs, ethnobotanicals or precursors or blackmail for the purpose of their acquisition

Stealage by theft, robbery, fraud or embezzlement of drugs, ethnobotanicals or precursors shall be punished by the fine in the amount from 500 to 1200 conventional units or by the unpaid community service from 180 to 240 hours, or by the imprisonment from 1 to 5 years.

The action provided in the par. (1) committed:

a) by embezzlement or fraud with the use of the official position by a public person, a person with the position of public dignity or a person who manages a commercial, public or non-state organization;

b) by robbery with the application of violence not dangerous for life or health of person or with the threat of the application of such violence;

c) by two or more persons;

d) by entry in the premises, in another place for storage or in the dwelling;

f) in large proportions,

shall be punished by the fine from 850 to 1500 conventional units or by the imprisonment

(3) Atacul tâlhăresc în scopul sustragerii drogurilor, etnobotanicelor sau a precursorilor ori șantajul exprimat prin cererea de transmitere a acestora ori a drepturilor asupra lor, însoțit de acțiunile prevăzute la art.189 C.pen.

se pedepsește cu închisoare de la 7 la 10 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1150 la 1550 de unități convenționale

(4) Fapta prevăzută la alin. (3) săvârșită:

a) cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) de două sau mai multe persoane;

b) prin pătrundere în încăpere, într-un alt loc pentru depozitare sau în locuință;

c) în proporții mari;

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 12 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1550 la 2000 unități convenționale.

(5) Faptele prevăzute la alin. (1), (2), (3) și (4) săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani cu aplicarea unei amenzi în mărime de la 2000 la 2500 de unități convenționale.

from 5 to 7 years.

The plunder attack for the purpose of the stealage of drugs, ethnobotanicals or precursors or the blackmail expressed by the request for their transmission or the rights to them, accompanied by the actions provided in the art. 189 of the Criminal Code.

shall be punished by the imprisonment from 7 to 10 years with (or without) the fine in the amount from 1150 to 1550 conventional units

(4) The action provided in the par. (3) committed:

a) with serious injury to corporal integrity or health;

b) by two or more persons;

b) by entry in the premises, in another place for storage or in the dwelling;

c) in large proportions;

shall be punished by the imprisonment from 10 to 12 years with (or without) the fine in the amount from 1550 to 2000 conventional units.

(5) The actions provided in the par. (1), (2), (3) and (4) committed:

a) by an organized criminal group or by a criminal organization or in their favour;

b) in particularly large proportions,

shall be punished by the imprisonment from 12 to 15 years with the application of a fine in the amount from 2000 to 2500 conventional units.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Antoniu G., Elementul material din norma de incriminare. În: RDP, Anul VI, nr. 2, aprilie-iunie, București, 1999.
2. Кригер Г.А., Борьба с хищениями социалистического имущества, Москва, Юридлист, 1965.
3. Сергеева Т. Л., Уголовно-правовая охрана социалистической собственности в СССР, Москва, Юридическая литература, 1954.
4. Севрюков А.П., Хищение имущества. Кри- минологические и уголовно-правовые аспекты, Москва, Изд. Экзамен, 2004.
5. Кригер Г.А., Квалификация хищений социалистического имущества, Москва, 1971.
6. Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации. Под ред. В. М. Лебедева, 5-е издание переработанное и дополненное, Изд. Норма, Москва, 2008.
7. Уголовный кодекс Республики Беларусь

- от 9 июля 1999 года № 275-3 (с изменениями и дополнениями по состоянию на 06.01.2021 г.) https://online.zakon.kz/document/?doc_id=30414984
8. Brânză S., Noțiunea de sustragere. În: Revista națională de drept, nr. 8, p.18.
  9. Brânză S., Stati V., Drept penal. Partea specială, vol. I, Chișinău, F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2011, p. 580.
  10. Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu. Sub red. A. Barbăneagră, Chișinău, Ed. Arc, 2003.
  11. Borodac A. Roșca C., Lupta împotriva delapidării avutului socialist, Chișinău, 1980.
  12. Borodac A., Curs de drept penal. Partea specială, vol. I, Chișinău, Ed. Știința, 1996.
  13. Lașcu M., Calificarea juridică a tâlhăriei, Chișinău, Centrul Editorial al Universității de Criminologie, 2002.
  14. Dicționar explicativ al limbii române, ediția a II-a revăzută, București, Ed. Univers Enciclopedic Gold, 2012.
  15. Borodac A., Manual de drept penal. Partea specială, Chișinău, F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2004.
  16. Selevestru I., Răspunderea penală pentru delapidarea averii străine. Teză de doctor în drept, Chișinău, 2016.
  17. Botezatu I., Acțiunea principală în cadrul faptei prejudiciabile de escrocherie. (Partea I). În: Revista națională de drept, 2010, nr.2.
  18. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13.06.96 n 63-ФЗ (ред. от 03.02.2014 с изменениями, вступившими в силу с 15.02.2014). http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699 (accesat la data de 28.01.2016).
  19. Hotărârea Plenului CSJ a R. Moldova Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004. Buletinul CSJ al R. Moldova nr.8. În: Baza de date MOLDLEX.
  20. Бойцов А.И., Преступления против собственности, Санкт-Петербург, Изд. Юридический центр Пресс, 2002.
  21. Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial 41-44/120, 24.02.2009.
  22. Hotărârea Plenului CSJ a R. Moldova Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004. Buletinul CSJ al R. Moldova nr.8. În: Baza de date MOLDLEX.
  23. Hotărârea Plenului CSJ a R. Moldova Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre șantaj nr.16 din 07.11.2005. Buletinul CSJ a R. Moldova, 2006, nr.4. În: Baza de date MOLDLEX.
  24. Дружинин И.Н., Ответственность за хищение наркотических веществ по советскому уголовному праву. Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук, Харьков, 1980.
  25. Дидковская С.П. ș.a., Наркомания: уголовно-правовые и медицинские проблемы, Киев, Выща школа, 1989.
  26. Уголовное право России. Части общая и особенная. Учебник, под. ред А. В. Бриллиантова, 2-издание, Москва, 2015.
  27. Омигов В.И., Криминологические и правовые проблемы борьбы с наркоманией и наркотизмом, Москва, Академия МВД РФ, 1992.
  28. Радченко Т.В., Уголовная ответственность за хищение либо вымогательство наркотических средств или психотропных веществ. Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук, Москва, 2005.
  29. Brânză S., Stati V., Tratat de drept penal. Partea specială, vol. II, Chișinău, F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2015.
  30. Hotărârea Plenului CSJ a R. Moldova din 26.12.2011 Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelelor sau analoagelor acestora și a precursorilor. Buletinul CSJ a R. Moldova, 2012, nr. 1. În: Baza de date MOLDLEX.
  31. Турлубеков Б.С., Проблемы совершенствования уголовно-правовой борьбы с незаконным оборотом наркотических средств и психотропных веществ по уголовному законодательству РФ и Респу-

- блики Казахстан. Дисс... канд. юрид. наук, Челябинск, 2000.
32. Кочои С., Квалификация хищений глазами практиков. În: Российская юстиция, 1999, nr. 4.
33. Уголовное право России. Части общая и особенная. Учебник, под. ред А. В. Бриллиантова, 2-издание, Москва, 2015.
34. Brânză S., Stati V., Tratat de drept penal. Partea specială, vol. II, Chișinău, F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2015.
35. Побегайло Э.Ф., Преступления против здоровья и нравственности. În: Уголовное право России. Особенная часть: Учебник для вузов, Москва, 1998.
36. Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации. Под ред. В. М. Лебедева, 5-е издание переработанное и дополненное, Москва, Изд. Норма, 2008.
37. Hotărârea CC a R. Moldova asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art.63 din Codul de procedură penală, nr.26 din 23.11.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.235-240.
38. Hotărârea CC a R. Moldova pentru controlul constituționalității art.II al Legii nr.56 din 04.04.2014 pentru completarea articolului 60 din Codul penal nr.14 din 27.05.2014. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.235-240.
39. Hotărârea CEDO Silver vs Regatul Uni. <http://swarb.co.uk/silver-v-united-kingdom-echr-1980> (accesat 18.12. 2017).
40. Hotărârea Guvernului nr.1208 din 27.12.2010 a Strategiei naționale antidrog pe anii 2011-2018. În: Monitorul Oficial al R. Moldova nr.1-4/1 din 07.01.2011.

Despre autori:

Radion COJOCARU,
doctor în drept, profesor universitar,
director al Școlii doctorale
„Științe penale și drept public”,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: radioncojocaruu@gmail.com

Secrieru SERGIU,
doctor în drept,
președinte al Asociației de Mediere
din Republica Moldova
e-mail: secrieru07@mail.ru

About authors:

Radion COJOCARU,
PhD, associate professor,
Director of the Doctoral School
”Criminal Sciences and Public Law”,
Academy “Ștefan cel Mare” of MIA,
e-mail: radioncojocaruu@gmail.com

Secrieru SERGIU,
PhD,
Chairperson of the Association
of Mediation of the Republic of Moldova
e-mail: secrieru07@mail.ru